

СМБ – Секция “Изток”
КОЛЕДНО МАТЕМАТИЧЕСКО СЪСТЕЗАНИЕ – 08.12.2018 г.
11 клас и 12 клас

Времето за решаване е 120 минути.
Организаторите Ви пожелават успех !

Име.....училище.....град.....

ПЪРВА ЧАСТ

Всяка задача има само един верен отговор. „Друг отговор” се приема за решение само, ако е отбелязан верен резултат. Задачите се оценяват с по 2 точки.

1. Ако x_1 и x_2 са корени на уравнението $x^2 - 5x - 1 = 0$, то стойността на израза $A = \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2}$

е равна на:

- а) $\frac{5 - \sqrt{29}}{5 + \sqrt{29}}$ б) $2\sqrt{29}$ в) 5   г) друг отговор

2. Сборът на две ненулеви числа е равен на тяхното произведение. Ако едното число е два пъти по-голямо от другото, то произведението на двете числа е:

- а) 1,5   б) 4,5   в) 9   г) друг отговор

3. Дадена е петчленна аритметична прогресия $\div 2; a; b; c; 14$. Сборът $a + b + c$ е равен на:

- а) 8   б) 16   в) 24   г) друг отговор

4. Числата $\sqrt{2}$, 2^{x+2} и $2\sqrt{2}$ в този ред са последователни членове на геометрична прогресия. Стойността на x е равна на:

- а) -1   б) -0,5   в) 0,5   г) друг отговор

5. В кутия има 5 бели и 3 сини топки. Броят на начините, по които случайно можем да извадим 3 бели и 2 сини топки е равен на:

- а) $C_8^3 \cdot C_8^2$ б) $V_5^3 \cdot V_3^2$ в) $C_5^3 \cdot C_3^2$ г) друг отговор

6. В $\triangle ABC$ е изпълнено $\angle ACB = \angle ABC + \angle BAC$. Окръжност с диаметър AC пресича AB в точка M така, че $BC = 2CM$ и $AM = 5$ cm. Страната AB е равна на:

- а) 20 cm   б) 15 cm   в) 10 cm   г) друг отговор

7. Ако $\lg 5 = k$, то стойността на $\lg 20$ е равна на:

- а) $4k$ б) $4 + k$ в) $2 - k$ г) друг отговор

8. Основите на правоъгълен трапец са 20 cm и 25 cm, а по-малкият му диагонал е $4\sqrt{34}$.

По-голямото бедро на трапеца е равно на:

- а) 7 cm   б) 10 cm   в) 12 cm   г) друг отговор

9. Дадени са окръжностите $k_1(O_1; R_1 = 5$ cm) и $k_2(O_2; R_2 = 3$ cm). Дължината на O_1O_2 е число, произволно избрано от множеството $\{0$ cm, 1 cm, 2 cm, 3 cm, 5 cm, 6 cm, 8 cm, 10 cm, 12 cm, 15 cm $\}$. Вероятността двете окръжности да се допират е равна на:

- а) 5 %   б) 10 %   в) 20 %   г) друг отговор

10. Стойностите на реалното число k , за което уравнението $(x-2)(x^2 - 4x - k) = 0$ има единствен реален корен, независимо от кратността му, са:

- а) $k = -4$ б) $k \leq -4$ в) $k < -4$ г) друг отговор

ВТОРА ЧАСТ

Следващите две задачи са със свободен отговор, който трябва да се запише. Задачите се оценяват с по 5 точки.

11. Вписаната в ромба $ABCD$ окръжност се допира до страната AB в точка P . Ако радиусът на окръжността е $r = 12$ и $AP = 16$, то периметърът на ромба е равен на:

Отговор .....

12. Ако единият от корените на квадратното уравнение $x^2 - 8x + a = 0$ е три пъти по-голям от другия, то стойността на параметъра a е равна на:

Отговор .....

ТРЕТА ЧАСТ

На следващите две задачи трябва да се напише подробно решението. Задачите се оценяват с по 10 точки.

13. Дадено е уравнението $\left(\frac{x^2+1}{x}\right)^2 - 3\left(\frac{x^2+1}{x}\right) + p = 0$, където p е реален параметър.

а) Решете уравнението при $p = 2$.

б) Намерете всички стойности на реалния параметър p , за които уравнението има точно три различни реални корени.

14. Равностранен $\triangle ABC$ със страна 6 cm е вписан в окръжност. Точка M е от малката дъга BC така, че $MB = 2\sqrt{3}$ cm. Докажете, че в четириъгълник $ABMC$ може да се впише окръжност и намерете нейния радиус.

Първа част

1	2	3	4	5
Г (-5)	Б	В	А	В
6	7	8	9	10
А	В	Г - 13 cm	В	Б

Втора част

11. 100

12. 12

Трета част

13 зад.

Оценяване: а) 4 точки

Полагане $t = \frac{x^2 + 1}{x}$ и получаване на $t^2 - 3t + 2 = 0$ 1 точка

Получаване на корените 1 и 2 1 точка

$\frac{x^2 + 1}{x} = 1$ няма корени 1 точка

$\frac{x^2 + 1}{x} = 2$ има един двоен корен $x = 1$ 1 точка

б) 6 точки

Разглеждаме полагането $t = \frac{x^2 + 1}{x} \Leftrightarrow x^2 - tx + 1 = 0$ (1). За всяко t уравнението има 0, 1 или 2 различни реални корена. 1 точка

За да има началното уравнение точно три реални и различни корена, то t_1 и t_2 трябва да са такива, че за единия от тях да има единствен корен за x , а за другия – два корена.

2 точки

От дискриминанта на (1) $D = t^2 - 4$ уравнението има единствен корен при $t = \pm 2$ и два корена при $t \in (-\infty; -2) \cup (2; \infty)$ 1 точка

1. Случай $t_1 = 2$ от $t^2 - 3t + p = 0$ получаваме $p = 2$, а от подточка а) уравнението има единствен корен 1 точка

2. Случай $t_1 = -2$ от $t^2 - 3t + p = 0$ получаваме $p = -10$ и $t_2 = 5 > 2$, което удовлетворява условието. 1 точка

14 зад. Разглеждаме $\triangle ABC$ $\sphericalangle AMB = \sphericalangle ACB = 60^\circ$ като вписани.

От косинусова теорема $AB^2 = AM^2 + BM^2 - 2AM \cdot BM \cdot \cos 60^\circ$

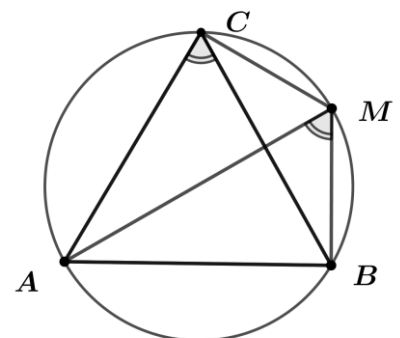
$$36 = AM^2 + 12 - 2AM \cdot 2\sqrt{3} \cdot \frac{1}{2} \Rightarrow AM = 4\sqrt{3} \text{ cm.}$$

Тъй като

радиусът на описаната окръжност $R = \frac{a\sqrt{3}}{3} = 2\sqrt{3}$, то AM е

диаметър. Триъгълниците ABM и ACM са еднакви правоъгълни $AB = AC$ и $MB = CB \Rightarrow AB + CM = AC + BM \Rightarrow ABMC$ е вписан.

$$S_{ABMC} = 2S_{ABM} = 2 \cdot \frac{AB \cdot BM}{2} = 12\sqrt{3} \text{ cm}^2.$$

$$p_{ABMC} = AB + BM = 6 + 2\sqrt{3} \text{ cm}, r = \frac{S}{p} = \frac{12\sqrt{3}}{6 + 2\sqrt{3}} = 3\sqrt{3} - 3$$

Оценяване:

Намиране на ъглите на AM	<u>3 точки</u>
Доказване, че ABM и ACM са еднакви правоъгълни	<u>2 точки</u>
Доказване, че четириъгълникът е вписан	<u>2 точки</u>
Намиране на радиуса	<u>3 точки</u>

Забележка: Доказването, че AM е диаметър и еднаквостта на триъгълниците може да стане и чрез синусова теорема.

Всеки друг вариант за решение може да се оценява по избран от проверяващите начин.